

حمایت از حقوق مهاجران تاجیک: جنبه‌های مثبت سیاست تازه مهاجرتی باید به اجرا گذاشته شود

۱۸ جولای ۲۰۱۳ - دو سال پس از انتشار [گزارشی](#) با درخواست افزایش حمایت از حقوق کارگران مهاجر تاجیک، هیاتی از فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و آ‌دی سی مموریال (ADC Memorial) در جون ۲۰۱۳ برای تحقیق درباره تغییرات نهادی و حقوقی و چالش‌های تازه رو در روی کارگران مهاجر تاجیک و خانواده‌های آن‌ها از تاجیکستان دیدار کردند. در این دیدار به جنبه‌های جنسیتی مهاجرت، وضعیت مهاجران زن و همسران کارگران مهاجر توجه ویژه‌ای شد.

فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر در اینجا [یافته‌های مقدماتی](#) و توصیه‌های این هیات را منتشر می‌کند.

تحولات مثبتی از سال ۲۰۱۱ رخ داده است: مهاجرت در دستور کار دولت جایگاه ویژه‌ای دارد، اداره مهاجرت کار خود را شروع کرده است، سازمان‌های غیردولتی در بحث‌های مربوط به پیش‌نویس قوانین شرکت دارند. با وجود این، در طی دیدار هیات از تاجیکستان در جون ۲۰۱۳، که در همکاری با دفتر حقوق بشر و حاکمیت قانون تاجیک و مرکز حقوق بشر تاجیک انجام شد، فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و آ‌دی سی مموریال مشاهده کردند که اقداماتی که تاکنون انجام شده است به تغییرات اساسی در وضعیت کارگران مهاجر نینجامیده و به سطح اقدامات لازم برای تضمین حمایت مؤثر نرسیده است.

کارگران مهاجر تاجیک در روسیه در برابر روش‌های غیرقانونی کارفرمایان و واسطه‌ها مثل ضبط گذرنامه‌ها، نپرداختن معاش، حملات پلیس، کنترل و حملات ضد خارجی خودسرانه آسیب پذیر هستند. تحقیقات فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و آ‌دی سی مموریال مواردی را نشان داد که اداره مهاجرت یا وزارت امور خارجه به اندازه کافی به تخلفات رسیدگی نکرده‌اند.

براساس آمار رسمی، مهاجران زن ۱۴٪ از کارگران مهاجر را تشکیل می‌دهند (۱۲۴۰۰۷ نفر از ۸۷۷۳۳۵ در سال ۲۰۱۲) و مهاجرت خانواده‌ها یا زوج‌ها رو به افزایش است. فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و آ‌دی سی مموریال همچنین درباره وضعیت زنانی تحقیق کردند که شوهرانشان برای کار به خارج می‌روند. گرچه دریافت پول از مهاجران بدون تردید به بهبود در وضعیت زندگی می‌انجامد، این سیستم مملو از مشکلات جدی اجتماعی و سلامتی است و به افزایش فشار بر زنان می‌انجامد. تعداد رو به فزونی از مردان مهاجر در روسیه می‌مانند به همسران و فرزندان‌شان را بدون حمایت رها می‌کنند.

تأثیر اصلاحات نهادی و سیاستی در اثر کمبود بودجه تخصصی تضعیف شده است. گرچه گروه‌های تحقیق پیش‌نویس قوانین مربوط به مهاجرت کارگران و آژانس‌های اشتغال خصوصی را از سال ۲۰۱۰ مورد بحث قرار داده‌اند، این پیش‌نویس‌ها هنوز به پارلمان عرضه نشده است. این پیش‌نویس‌ها در وبسایت‌های رسمی در دسترس نیست و هیچ بحث عمومی یا پارلمانی در این زمینه برنامه‌ریزی نشده است. نسخه‌های پیش‌نویس که در جون ۲۰۱۳ در اختیار هیات فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و آ‌دی سی مموریال قرار گرفت، حاوی نکات نگران‌کننده‌ای است، از جمله گرایش به قرار دادن مسئولیت حمایت و مراقبت اجتماعی از سالمندان به جای دولت به عهده کارگران مهاجر (مواد ۱۴ و ۱۸ پیش‌نویس قانون مهاجرت کارگران).

براساس این یافته‌های مقدماتی، ما توصیه‌های زیر را ارائه می‌کنیم:

به دولت تاجیکستان:

- باز و شفاف بودن فرایند قانون‌گذاری را تضمین کنید؛
- اطمینان حاصل کنید که مقررات قوانین مهاجرت کارگران و آژانس‌های اشتغال خصوصی در سازگاری کامل با مقررات کنوانسیون‌های بین‌المللی حقوق بشر که تاجیکستان تصویب کرده است و به ویژه کنوانسیون بین‌المللی حمایت از حقوق تمام کارگران مهاجر و اعضای خانواده‌های آن‌ها باشد؛
- اطمینان حاصل کنید که مردم تاجیکستان، به ویژه از طریق انتخابات متکثر، بر افراد مسئول در تهیه و تنظیم و اجرای سیاست مهاجرتی کنترل داشته باشند؛
- از انجام تحقیقات مؤثر، پیگرد و مجازات کارفرمایان، واسطه‌ها و قاچاقچیان انسان که مسئول نقض حقوق مهاجران هستند، اطمینان حاصل کنید؛

به دولت‌های تاجیکستان و روسیه:

- از هر گونه مذاکره یا توافق که موضوع مهاجرت کارگران را به مسائل سیاسی، دفاعی یا امنیتی دیگر مرتبط کند بپرهیزید؛

- اطمینان حاصل کنید که هیچ‌گونه اخراج دسته جمعی انجام نشود؛
- همکاری برای عرضه فهرست شهروندان تاجیک را که ورود آن‌ها به روسیه در پی اخراج ممنوع شده است، به افراد مربوط تقویت کنید. اطمینان حاصل کنید که این اطلاعات به صورت محرمانه ارائه و محافظت از اطلاعات خصوصی تضمین شود.

<http://www.fidh.org/protecting-tajik-migrants-rights-positive-aspects-of-new-migration-policy-13695>